

§ 12.

Samtlige Udgifter til Skolevæsenet, saavel Pengebidrag, som Naturalpræstationer, der ere Gjenstand for Ligning eller Fordeling efter Hartkornet, blive at udrede ligeligt af alt Hartkorn, saaledes at paa den ene Side det hidtil privilegerede Hartkorns Fritagelse for Deeltagelse i visse Arbejder og Kjørseler og i Udredelsen af Fourage til Skolelærerne, og paa den anden Side den Fordegodsleierne og Selveierkornet paahvilende særlige Forpligtelse til at udrede Brændsel bortfalder. Og blive alle Udgifter til Skolevæsenet, der saaledes fordeles paa og udredes af alt Hartkorn, at fordele og udrede communenvis, om de end hidtil have været udredede districtsviis.

Da Præsterne herefter ville komme til af deres Hartkorn at udrede Bidrag til Skolevæsenet lige med andre Hartkornbesiddere, skal Skolecommunen paa den anden Side overtage det Præsten for Tiden paahvilende særegne Bidrag til Skolelærer-Hjælpekassen.

§ 13.

I Lighed med den i Forordningen af 26de Juni 1844 § 7 indeholdte Regel om Forpligtelse til at udrede de egentlige Kongeresser blive for Fremtiden saavel Kongelige Tjenestereiser som Amtsureiser in natura at udrede af samtlige kjørepligtige Landboere, og ville de i Henhold til bemeldte Forordnings §§ 24 og 25 optagne Fortegnelser over de kjørepligtige paa Grund heraf i fornødent Fald være at omgjøre og forandre, saaledes at enhver kjørepligtig ansættes til een eller flere Kjørseler i Omgangen, i passende Forhold til Gaardens Hartkorn, i hvilken Henseende samtlige Omstændigheder, navnlig ogsaa Hesteholdet, komme i Betragtning. Paa samme Maade vil være at forholde i Henseende til Reguleringen af Sognereser og Omgangen for disse, forsaavidt der i Henhold til fornævnte Forordnings § 47 maatte attraaes Forandring i de i ethvert Sogn hidtil fulgte Regler for Omgangen ved Udredelsen af berørte Sognekjørseler. Det skal derhos have sit Forblivende derved, at Optagelsen af Fortegnelser over de kjørepligtige er et communalt Anliggende, der ledes af Sogneforstan-

derfabet, idet det iøvrigt overlades til Amtsraadet endelig at afgjøre de Klager, som maatte opstaae enten angaaende de fulgte Regler for Fastsættelsen af bemeldte Omgang eller over ubillig Ansættelse til Kjørsel i samme.

§ 14.

I Henseende til de Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse og nye Kirkegaardes Anlæg vedkommende Reiser, Kjørseler og andet Arbejde bliver at forholde efter de om Sognekjørseler i Almindelighed givne Forskrifter, saavel som efter hvad der ellers gjaelder om Arbejde til Sognets Bedste.

§ 15.

Forsaavidt Besiddere af hidtilværende Hovedgaarde eller andre Eiendomme med privilegeret Hartkorn, der for Tiden ere bortforpagtede eller paa anden Maade overdragne Andre i Brug, maatte ønske, at Brugeren i deres Sted skal yde det Naturalarbejde, som efter de foregaaende Paragrapher fremtidigt i offentlige eller kommunale Diemed blive at udrede af den hidtil herfor fritagne Eiendom, da skal Brugeren dertil være pligtig, dog mod passende Godtgjørelse, forsaavidt ikke anderledes maatte være bestemt mellem Parterne. Og skal den vedkommende offentlige eller kommunale Autoritet, naar den betimeligt er bleven underrettet om denne Bestemmelse af Eiendommens Besidder, holde sig til Brugeren om Naturalarbejdets Udførelse.

Med fremtidige Forpagnings- og lignende Brugscontracter kan det vedtages, at Brugeren har at yde de omhandlede Naturalarbejder, og det Offentlige eller Communen skal da, efter betimeligt derom at være underrettet, ogsaa holde sig til Brugeren. Derfor imidlertid Brugeren i de i denne Paragraph omhandlede Tilfælde ikke opfylder sin Forpligtelse, og Erstatning derfor ikke hos ham kan erholdes, saa hæfter Eieren for denne.

§ 16.

Med Hensyn til Forpligtelsen til at holde Brandredskaber forbliver det ved den Fordeling af samme mellem Eiendomsbesidderne paa Landet, som er hjemlet i de gjældende Anordninger herom, indtil denne Byrde ved en ny Lovgivning anderledes kan blive reguleret.